PŘÍTEL LIDU

...Založen roku 1890....

Entered at the Post Office of Wilber as Second Class Matter.

J. A. HOSPODSKÝ

.....redaktor a vydavatel.....

Předplatné na rok $1.50.

OHLASKY

jako: blahopřání, úmrtí, poptávky atd čítáme 5ectu palec uveřejníme je pouze tehdy, zda jsou peníze přiloženy. Ceny ohlášek stálých oznámíme na požádání. Peníze zasílány budtež v poštovních poukázkách nebo registrovaných dopisech. Za dopisy neregistrované a peníze obsahující nejsme zodpovědni.

Kvitance na zaslané poukázky se nezasýlají.

Všechna menší oznámení, blahopřání, díkůvzdání atd. musí zaplacena býti předem hned při objednání.

Adresujte: "PŘÍTEL LIDU
Wilber, Neb.

Wilber, Neb., 2. srpna 1900

Tak to vypadá, jakoby velmoce už drželi Johna Čínamena za cop a věšily na něm své prádlo.

Předseda Národní Unie amerických cestujících prohlásil se pro Bryana. Podpora obchodních cestujících znamená velmi mnoho v této kampani.

A už je opět po válce na Filipinech a generál McArthur myslí, že mu nyní úplně postačí asi 100.000 mužů, aby zbujné Filipince udržel na úzdě. Zároveň bude prý potřebovati několik set mul, aby mohl dopravovati potraviny vojsku u vnitra ostrova!

Srbský mladý králíček vzal si jednu z dvorních dam své matky za ženu a nevěsta čítá asi jednou tolik let, jako Alexander a jmenuje se Mame Mashin. Na každý pád jest to pro Alexandra mašina trochu stará! Leč králové mají podivné choutky!

Populisté a demokraté v Kansasu nominovali za soudce supréme soudu populistu David Martina, za guvernéra populistu J. W. Breidentha la a H. M. Harweye, taktéž populistu za místoguvernéra. Úřady státního sekretáře pokladníka, navladního, komisaře a superintendenta dostali demokraté. Taktéž všichni electoři až na dva, jsou demokraté. Dva z nich připadli stříbrařským republikánům.

Jest to zajisté zlý ortel osudu, že vypukla válka s Čínou. Noviny plní své sloupce výhradně zprávami z čínského bojiště a ubozí čtenáři i novináři se mohou zrovna zblázniti s těmi jmény čínských diplomatů, jako Chi Chen, Loh Feng, Li Hu Chang, Yang Tse, Kiang Wang, Yang Poo, Ge Hang, Splan Fang atd. Největší potíž s temhle jmény má sekretář Hay a president McKinley, kteří by si měli nechat zhotovit zvláštní řešeto ku prosívání jich.

Lidé, jež mluví o brůzách v Číně a vraždění křesťanů Číňany, nechť při tom vždy zároveň vzpomenou, že Anglie dosud krmí bohatě Bury v Jižní Africe což jest ovšem více, než činí pro své poddané v Indii. Ono se to má vlastně tak: Burové totiž pobrali Angličanům opět hojně zásob a žijí dobře na jich útraty, kdežto Hindové v tisících denně umírají hladem.

Pan A. V. Jung, dřívější účetník Wilberské State Banky, přijal nabízené mu místo profesora anglického a ruského jazyka na česko slovanské obchodní škole v Praze. Gratulujeme mu k tomuto vyznamenání a doufáme pevně, že nebude učit své posluchače tomu, kterak se v Americe rychle převléká svobodomyslný a náboženský kabát.

Pokud naše otecká a starostlivá vláda neujala se ostrovů Havajských, volilo si tamní obyvatelstvo samo své úředníky, které nyní jmenuje president sám. Nu, aspoň jest Havajcům uspořeno mnoho prá ce a trublu!! Mimo toho měli tom poštovní spořitelny, kde chudý li l měl uloženo přes milion dolarů, ač jest zde pouze 110.000 obyvatelů celkem. Tyto spořitelny byly na i vládou přestarostlivou taktéž zrušeny, poněvadž bankeřům při tom pšenice moc nekvetla. Oni chtěli mít tento milion ve svých rukou bez úroku a dostali ho. Zároveň byli i malé balíčky dopravovány za nepatrný poplatek a nebylo tu také zlodějských expresních společností, které nyní okrádají lid právě tak, jako to činí zde. Takovým způsobem stará se naše vláda o své poddané!

Musíme se tomu tak z plna srdce smát, zda některé anglické venkovské listy, horující pro Bryana a stranu populistickou, nabízí bombastním způsobem co premii svým čtenářům časopisy "Bee" nebo "State Journal," kteréžto listy ne bávají si na tom již po 8 let zaleženi, aby Bryana i jeho stoupence dostali někam, kde pepř roste. Nevím, co by tomu řekli takhle čeští populističtí čtenáří, kdybychom jim nabídli co přídavek k "Přítel Lidu" ku př. Pokrok Západu a nebo čtenářům Pokroku aby nabízen byl Přítel Lidu. To by bylo zaříkávání zubů a posýlání s celým krámem na horoucí skálu! Ale Američané mají tuhou náturu.

Tenhle kollega Rosický má na stará kolena přece jen z pekla štěstí. Zbavil se totiž za $6000 "Pokroku Západu," který od něho vykoupil republikánský ústřední výbor, poněvadž p. Rosický v poslední době nějak pošilhával po straně reformačních. "P. Z. také byl nyní listem, tím nejkuriosnějším na celém božím světě. V každém čísle bylo lze nalézti "politické úvahy" křiklavě si odporující. Co v jednom čísle prohlašováno za svaté evangalium, to hned v příštím jest odsuzováno a zatracováno a chaos tento musel přestat, kdy jedná se o zvolení McKinleye. To vše věděl p. Rosewater a proto hleděl Rosického dostati nějak z cesty, což se mu podařilo a Rosický je rád. On podrží si Hospodáře a accidenční tiskárnu. Jeho místo nastoupí dosavádní šenkýř, policejní komisař, bývalý tajemník v pánu zesnulého Národního výboru R. V, Miškovský jejž p. Rosický vzal před 12léty do učení a jak vidno, jest učedník nad mistra. Učedník dostal se již k tučnému politickému žlabu a mistr na odpočinek bez pense. Pan Rosický nechť si zapamatuje naší historku o Whitelow Reidovi a Horace Greelym, pro níž se svého času i na nás tak obořil. Události se opakují.

Trustovní otázka stala se v této době tak palčivou a naléhavou, že vyžaduje neodkladné rozluštění. Rádění trustů stává se den ode dne surovější, hrabivost jejich nemá konce, kapsa jejich nemá dna. A tu musí zakročiti federální vláda a učiniti tomuto bohopustému řádění konec. Leč vláda republikánská dosud neodvážila se učiniti v tomto směru ani jediného kroku, ba spíše přímo i nepřímo trustům nadržovala. Republikané slibovali sice, že trustovní výrobky vřadí na svobodný list celní, avšak ku skutku tomu nikdy se neodvážili. Leč učinili tak demokraté, sestavující platformu strany v Kansas City? Ba ni koliv! Článku tomu vyhnuli se jako čert kříži. Tím dali ale demokraté na srozumě ou, že ani oni nedbají zavadili o tuto choulostivou otázku. Pouze a jedině platforma populistická a socilistická o to se zasazuje. My pak pranic se nediv me onem "Middle Road" populistům, kteří to myslí poctivě. Že jsou mezi němi i lidé poctiví spravedliví a zásadní, to nelze popříti. Zda ty nejdůležit jší a nejchoulostivější otázky obchází se široko do kola nebo zda úplně se luštění jejich vyhýbáme, pak ovšem nelze se diviti, zda tu a tam objeví se v řadách našich trhlina, kterou chceme honem ucpávati nadávkami zrádců a odštěpenců.

Dřevo kříže.

Mezi starými křesťany v Římě již za dob prvního křestanství, vypravovala se legenda, z jakého dřeva byl zhotoven kříž, na němž zakladatel křesťanství Ježíš Kristus na hoře Golgotě nebo Kalvárii život svůj dokonal.

Latinský jeden verš praví:

In cruce fit palma,
cedrus, cypreasus et
oliva....

Nebo: Kříž byl z palmy, cedru cypřiše a olivy.

A proto praví legenda:

"Hlavní trámec jdoucí do výše a spodem k zemi, byl cypřišový. Příční trámec, na němž ruce Kristovy přibyty byly, byl palmový Kus, jež do země byl zapuštěn, byl cedrový a tabulka, na níž nalezal se nápis, totiž písmeny Y N R Y zhotovena byla ze dřeva olivového.

Toto čtveré dříví vybrali židé na kříž proto, poněvadž Kristus odsouzen byl viseti na něm po tak dlouho, pokud by vzdoroval zubu času. A proto vzali k zhotovení kříže na prvním místě dřevo cedrové, z něhož zhotovili patu kříže poněvadž cedrové dřevo v zemi nikdy neshnije. Hoření trámec byl zhotoven z dřeva cypříše, tak aby vůně dřeva onoho přemahála puch, vycházejíci z mrtvoly. Příční trámec pro ruce byl palmový, což mělo znamenati, že židé zvítězili nad Kristem. Tabulka pak pro nápis byla olivová, poněvadž ratolest olivová znamená pokoj a mír, jaký měl nastati po smrti Kristově.

Ještě jiná legenda vypravuje se o kříži:

Když Adam se roznemohl, poslal svého syna Setha do ráje, aby požádal anděla střežícího vchod, a by mu dal pro nemocného otce olej milosti, nímž zda pomože tělo své, opět předešlého nabude zdraví. Leč anděl odepřel žádosti této vyhověti, ale na místě toho utrhl tři plody ze stromu poznání, z nichož totiž Eva utrhla jablko a podala jej Adamovi, s nařízením, aby tři tyto plody položil Adamovi pod jazyk až zemře a tak aby jej pohřbil, že z plodů těchto pak vypučí spása člověčenstvu.

Seth rozkaz tento splnil a na hrobě Adamově vyrostl cypříš, z něhož zhotoven byl kříž, na němž Kristus, byv ukřižován, dokonal.

NEBRASKA

— Časopis Pokrok Západu byl prodán rep. ústředním výboru p. Janem Rosickým dosavadním redaktorem, čistě akciovou společností časopisu onoho. K tomu došlo z politických ohledů, poněvadž P. Z. jak se v poslední době zdálo, nesouhlasil s politikou McKinleye. Tím ale není prodána celá tiskárna, jak se někdo domnívá, nýbrž pouze časopis a material k němu. Stal se tedy hlavním majitelem listu jeho Excellence p. Markus Hanna a kdo chce, ať jej podporuje. Časopis za pomoci jiných bude redigovati pol. komisař R. V. Miškovský. Nu, tohle bude přece časopis, jak se říká "lidu a pro lid!"

— Občané v Knox okresu, kde jest mnoho Čechů osazených, podali petici okr. ko i isařům, aby dosavádní okresní šídlo bylo z Niobrary přeloženo do středu okresu a do místa majícího nějaké lepší komunikační spojení. Niobrara nalézá se při samém toku Missouri u hranic Dakotských, nemá žádného železničního spojení a taktéž cesty sem jsou neschůdné a daleké. Jest jisto, že jako ve všech podobných případech, vyvolá záležitost tato mnoho zlé krve.

— V Columbus ustanovil okres soudce opatrovníka všeobecně známému boháči a politikáři Hon. Guy C. Barnumovi. Barnum se odvolal k dist. soudu.

— Při pokusu vyskočiti na nákladní vlak dráhy Rock Islandské v Lincoln, byl hoch J. B. Crowe, syn bývalého policisty v pátek min. týden na místě usmrcen, spadna pod kola.

— V Mc Cook shořel tamní velký Esterday ův elevator se všeni zásobami.

— Uhrný odhad majetku v celém státě obnáší dle výkazu státního tajemníka úhrnem $171.747.592.65, což ovšem ve skutečnosti není ani jedna třetina.

— Hrozná tragedie udála se dne 26. čce. ve Schuyler. Vážená osadnice tamní pí. James Gansdenova, jsouc pomatena, střelila dvakráte svou 13letou dcerušku, způsobíc jí těžké, ne-li docela smrtelné poranění. Gansdenová byla v léčení v nemocnici sv. Bernarda v Council Bluffs, jsouc pomatena a vrátila se domů doměle vyléčena. Praví, že ví, že střelila na dceru, ale to prý činila proto, aby ji zachránila před rozsekáním na kousky, což prý chtěli na ni spáchat nějací lidé. Zároveň vypravuje, že se chtěla pověsit, že ji ale dcera uřízla. Nešťastné dítě bylo dopraveno do nemocnice sv. Josefa v Omaze a na zachránění jej jest málo naděje.

— Mezi dosavadním správcem ústavu pro blbé v Beatrice, dr. Langem a novým správcem Deeringem, došlo k dohodnutí, že Lang ostane správcem ústavu do 15. srpna, bude bráti plat a za to vyzvedne všechny ostatní soudy proti Deeringovi a jeho přátelům. O sporu mezi Langem a Deeringem o rvačce v ústavě přinesli jsme své doby stručnou zprávu. Lang totiž byl suspendován guvernérem Poynterem, leč žádal aby mu guvernér vydal dosvědčení, že nepropouští jej pro žádnou špatnost ze služby a že úřad svůj svědomitě a poctivě zastával. Guvernér mu dotyčné vysvědčení dal a Lang pak na základě téhož odepřel ústav nástupci svému odevzdati. Guvernér pak do sporu onoho míchati se odepřel.

— Bryan odjede v příštích dnech do Illinois a Indiany.

— V sobotu nalezen byl v Lincoln ve své malé špinavé kanceláři jistý J. Henry Scheel, starý to lakomec, téměř v posledním tažení, objímaje svůj kufr, v němž měl schováno $500. Ležel prý zde na holé zemi po několik dnů, nechtěje za nic na světě oloučiti se od svého kufru. Nechtěl ani centu dáti na lék, nebo lepší opatření a lékaře chráně do posledního okamžiku své peníze, které po zaplacení pohřbu připadnou státu. Kuriosní účet podán byl pak proti jeho pozůstalosti Reinoldem Koptskim, pobratinem polským, který počítá si, "za to, že stál při Sheelovi když loučil se světem, $2.00." Bude to asi tvrdý oříšek pro soud, zda za takové "stání" má býti placeno.

— V pátek min. týden spáchal samovraždu 47 roků starý krajan Anton Dušánek, pověsiv se na stromě u cesty do Bellevue, mezi South Omahou a Bellevue. Samovraždu spáchal asi mžli od stavení svého zetě, Franka Lorenze, s nímž bydlel. Dušánek opatřil si hozky silný provaz, jehož jeden konec uvázal na větev stromu, načež učinil kličku, prostrčil ní hlavu a nechal nohy pohlesávati až se uškrtil. V poslední době jevil Dušánek zamlklost pro nějaké triviální nespokojenosti a konečně odhodlal se k samovraždě. Mrtvola jeho pohřbena byla na česko-národním hřbitově v Omaze.

— V Central Hotelu v Omaze vyvolala velký zmatek mezi hosty služka Eva Gant, která min. neděli náhle zšílela z náboženství a v domněnce, že jest archandělem Gabrielem, jala se křičeti, že blíží se konec světa. Byla dopravena do vězení, kde upadla v úplné bezvědomí.

— Jistý neznámý lupič dostal se do offícu v elevátoru v German town, kde ukradl $100 načež elevator zapálil. Za lotrem vysláni slídící psy z Beatrice.

— V jistém sousedním anglickém listu nalézáme českou ohlášku jistého hostinského. To se hodí jako pěst na oko. Anglický časopis odbírají obyčejně Češi, jež český číst nedovedou a těm jest česká ohláška právě tolik, jako když dá hluchému dobrýtro. A Čech, jež anglický číst neumí nebude se zajisté předplaceti k vůli ohlášce některého hostinského na anglický časopis. A když někdo ohláškou získati si chce český obchod, tedy by měl k tomu volit časopis český, ať již jest to list který koliv. Takto dává si tím divné vysvědčení.

— V David City zorganisován byl klub Bryanův a jedním z úředníku zvolen byl p. Ed. Dvořák.

Zprávy z Čech a Moravy

* Živelní pohromy v Čechách: Od Milevska. — Dne 3. července t. r. postiženy byly obce M. Chýžka, Vosletín, Květov, Kvaštov, Třítěž a Lhota strašným krupobitím. Vše jest úplně zničeno, takže hospodáři budou nuceni i dobytek prodati, neboť není čím krmiti a zde hospodáři výhradně chovem dobytka se udržují.

Z Křeče u Tábora. — Zlejší krajina byla stížena ve středu dne 4. července hrozným krupobitím, jakého zde nepamatují ani nejstarší lidé. Padaly kusy ledu jako slepičí vejce, úplně hranaté, vážící 3–5 dekagramů. Obilí zničeno ze tří čtvrtin. Ostatní plodiny jako zelí, řípa, len a mák zničeny byly úplně. Krupobití trvalo úplných 25 minut. S jakou prudkostí kroupy padaly, svědčí to, že i tašky ze střech byly přeráženy a sypaly se na zem. Ještě ve čtvrtek ráno, tedy druhého dne, ležely kusy ledu zvící lískového ořechu.

Z Kostelce ná Vlt. — Den 3. čce zůstane žalostně zapsán v paměti našich obyvatelů. Po strašném vedru, které dosáhlo o 2. hodině odpoledne až 34 stupňů Cel., zatáhla se obloha šedočernými mraky a ve 3 hod. 80 m. řítily se kroupy, vlastně kusy ledu na naši nešťastnou krajinu. Jako slepičí vejce padaly ledy za strašného hukotu a třesku plné půl hodiny a dílo spousty bylo dokonáno, úroda zničena. Co nám nechal suchý a květnové mrazy, to vzal červenec ledem. Jediná naděje rolníků, mnohoslibné jařiny a okopaniny jsou zatlučeny v zemi, žita přemlácena, ovoce se stromů stlučeno, množství ptactva a drobné zvěře pobito. Pojištěn není nikdo. Rolník se slzami v očích přehlíží spustošená role stýskaje: Pane, kdy míra soužení zemědělství bude již naplněna?

* Vrazil si při pádu nůž do srdce. Minulé dny vylezl v Kokoníně u Jablonce n. N. zednický pomocník Josef Kopal na lešení. V ruce měl skývu chleba a otevřený nůž, kterým si chleba ukrajoval. Nešťastnou náhodou stoupl na uvolněné prkno, jež se s ním shrouttio a dělník spadl s lešení tak nešťastně, že při pádu si vrazil nůž do srdce. V několika okamžicích byl mrtev.

* Hrozná smrt děvčete. V továrně na šamotové zboží ve Vítkovicích, podřízené správě závodů Rothschild Gutmannovských, zabita byla ve čtvrtek dne 21 červ. hrozným způsobem 20letá dívka M. Němcová z Polské Ostravy. Stroj při němž dívka byla zaměstnaná a jenž bez pochyby nebyl dle zákonitých nařízení opatřen ochranným mřížovím, zachytil nešťastnou dívku a tak dlouho s ní tloukl, až po hrozných bolestech s roztříštěnou hlavou ducha vypustila. Nešťastná dívka byla velice řádná a pracovitá a co při tom nejtragičtější je, že měla míti ve krátkém čase svatbu.

* Krvavý čin. Obchodník s obilím Proft v Malém Chvojně u Chabařovic přijel dne 22. června o půlnoci domů a ulehl ve stáji na slámu a usnul. Pojednou ucítil prudkou ránu do hlavy. Vyskočiv spatřil, že nad ním stojí s ním v domě bydlící 70letá výměnkářka Anna Hančlová a majíc v ruce sekeru, chystá se zasadit mu novou ránu. Nastal nyní zápas, při čemž se Proftovi podařilo, ženě sekeru vyrvati, ač ji značně zranil. Když na to Proft vešel do světnice svého obydlí, nalezl v předsíni ležeti svou manželku s krvavou ránou na hlavě. Přivolaný lékař dr. Hantschel prohlásil zranění Proftovo za lehké, obou žen však za těžké, Případ tento dosud není vysvětlen. Zjistilo se pouze to, že v žalobě proti Anně Hančlové u okresního soudu v Chabařovicích byli jako svědci předvoláni manželé Proftovi.

"AUGUST FLOWER." Jest to skutečně překvapující skutečnost choroby jater, a žaludku. Shledal jsem u cestujících a úřadníků, kde bolest hlavy jest obyčejnou, že August Flower jest tím nejlepším lékem. On neposkozuje system stálým jej užíváním a jest výtečný pro zakysalý žaludek. Láhvička na zkoušku zdarma u Ed Welna. Lék ten prodává se ve všech civilisovaných zemí.

Rychlý

účinek při všech chorobách krevních a kožních činí

SEVERŮV

KRVEČISTITEL

nejhledanějším lékem; čistí krev úplně a sílí celé tělo.

Cena $1.00.

Dámy

trpící různými nepravidelnostmi,

SEVERŮV

REGULATOR,

Ženských Nemocí

vždy vyléčí. Knížečky o těchto nemocech u každé láhve.

$1.00.

W. F. SEVERA.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

HASTINGS & HASTINGS
právníci

GEO W. HASTINGS, CRETE — W. G. HALTINGS, WILBER

Ufadovra nalézá se za Blue Valley Bankou a český klerk a tlumočník v kanceláři jest zaměstnán

Dvě výteěné hudební novinky.

pro piano nebo pro housle

pouze za 25 centů

od Rudolfa Nováčka, kapelníka 28. pluku Benedek.

KVAPÍK

od prof na piano Henry F. Nováka.

Prodávány po 50 centech kus.

Zašlete 25c v poštovních známkách známkách ve psaní a obrátem pošty obdržíte ony skvostné novinky vyplacené od **Josefa Skalského**

jednatele Domácnosti

675 Loomis St. CHICAGO, Ill.

Kodol
Dyspepsia Cure
Digests what you eat.

It artificially digests the food and aids Nature in strengthening and reconstructing the exhausted digestive organs. It is the latest discovered digestant and tonic. No other preparation can approach it in efficiency. It instantly relieves and permanently cures Dyspepsia, Indigestion, Heartburn, Flatulence, Sour Stomach, Nausea, Sick Headache, Gastralgia, Cramps and all other results of imperfect digestion.

Price 50c. and $1. Large size contains 2½ times small size. Book all about dyspepsia mailed free

Prepared by E. C. DeWITT & CO., Chicago

Borecký & Sašek

Tímto oznamujem, že máme na skladě ten největší výběr

mužských a chlapeckých obleků.

Látky dobré a trvanlivé, ceny mírné. U nás můžete koupiti všechno zboží nejlevněji v celém okresu. Máme obleky od 75c až do $17.00. Též máme velký výběr obuvy všech druhů, velký výběr látek na šaty, látky hedvábné a ozdoby. Velký výběr lněných a hedvábných sukní, slunečníků a vůbec vše, co do oboru toho patří.

Přijďte a přesvědčte se.

Groceríi máme nejlepší jakosti a ceny nízké.

Káva..... od 10 do 35c libra.
Cigorie.....6 kusů za 25c.
Pearline prášek.....6 kusů za 28c.
Mýdlo.....12 kusů " 25
American louh....4 kusy " 25c.
Lewisův louh.....3 kusy " 25c.
Nejlepší kvasnice 2 kusy " 5c.
Nejlepší ocet galon..... 20c.
Suché hrušky.....10c. libra.
Švestky 5c. lb a rýže 5c. libra.
Za výrobky platíme nejvyšší ceny.

BORECKÝ & ŠAŠEK.
Wilber Nebr.

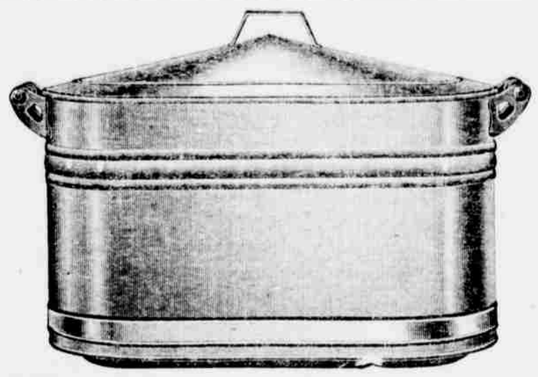

POZOR!

Mám na skladě LIŠKOVO

nikdy nerezavějící to nejlepší ve světě plechové zboží.

Zboží to prodává se se zárukou a kdyby ná doba zrezavěla, aneb rezem zničena byla, nahradím ji novou úplně ZDARMA.

FRANK WARTA, WILBER, NEB.

Transmissisippi
MARBLE WORK

BRATŘI NOVÁKOVÉ
majitelé.

Humboldt - Neb.

Jediný český závod s náhrobky a pomníky na západě.

Podporujte solidní český obchod.

Jděte a kupujte

váš domácí nábytek

záclony, koberce, rámy na obrazy, jakož i všechny jiné domácí ozdoby u

HENRY BOYLE

Crete, Nebraska.

Balsamování a pohřbům věnuje se ta nejlepší pozornost. My vypravujem pohřby nejlevněji v celém okresu.